

Que feble és la memòria!

a cosa d'un mes em van obsequiar el catàleg sobre la vil·la romana del Pla de l'Horta de Sarrià. Una vil·la suburbana d'època romana, editat l'any 2013 i del qual en són autors Lluís Palahí i Josep Ma. Nolla. Jo ja sabia que s'hi havien reprès les excavacions perquè fa uns dos anys l'arquitecte de Monuments de la Diputació de Girona, Lluís Bayona, em va convidar a veure els treballs. Ell sabia que m'agradaria veure-ho i també coneixia l'inici d'aquelles excavacions i com es va preservar el jaciment.

La història comença el febrer de 1970, quan l'arquitecte de la Diputació J. Masramon va avisar el Dr. M. Oliva que en unes obres a Sarrià de Dalt s'havien descobert habitacions amb restes de mosaics romans, i que era urgent que hi anés per mirar de salvar-ho. Hi vam anar amb el Dr. Oliva i en Ramon Prior, dibuixant del Dr. Ribot, arquitecte de Monuments de la Diputació en aquella època. Els mosaics eren una meravella i en Prior els va fotografiar des de dalt d'una grua per veure millor el conjunt. El dia 19 de desembre comencem l'excavació a la vil·la, que el Dr. Oliva m'encarrega, bàsicament amb l'objectiu de netejar els mosaics i les parets de les habitacions romanes que han descobert les màquines i així poder delimitar la vil·la. A l'estiu es farà el treball d'arrancar els mosaics. Ell, que era delegat de Belles Arts, contacta amb restauradors de mosaics de Madrid.

En un angle d'una habitació hi ha un forat antic i es veu que per sota es troben materials ibèrics, per tant la vil·la està sobre un jaciment ibèric. El treball, que dura fins al 7 d'abril, es pot fer perquè cada dia es va a Ullastret a buscar i a tornar a tres treballadors de les excavacions del poble ibèric.

El fet important és que es pogué preservar el jaciment, gràcies que l'arquitecte Masramon, amic de Miquel Oliva, va posar un interès màxim en facilitar l'acord amb el Patronat de la Santa Creu, propietari del lloc, que va acordar desplaçar el bloc de pisos que s'havia de construir a sobre de la vil·la cap a un altre emplaçament. No sempre es podia arribar a un consens com aquest.

Aprofitant una rasa per canalitzacions que fan els treballadors del Patronat, descobreixo restes d'urnes d'orelletes, ossos cremats, carbons, i un tall d'espasa, que són d'un o més enterraments d'època ibèrica. Tots els materials es guarden primer al Servei d'Investigacions Arqueològiques de la Diputació, i actualment són al Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona. Estan citats en diverses publicacions. A l'agost van venir els Srs. Cruzado, de Madrid a arrencar els mosaics, i en Miquel em va encarregar que els ajudés.

Explicant tot això fem una mica d'història, total han passat 4 anys. En aquests darrers anys i dintre d'un projecte del Ministeri de Ciència i Innovació: Del oppidum a la ciuitas (II). Análisis de un proceso histórico en el Nordeste Peninsular (Período Alto Imperial), en L. Bayona ha fet una gran coberta de 600 m² de vidre, subjectada en

quatre pilars, que protegeix part del jaciment de la intempèrie. Vaig quedar molt impressionada i li vaig agrair molt que em portés a fer aquesta visita. Els gironins i tots els visitants tindran una grata sorpresa quan visitin aquesta vil·la que perdura del s. I a.n.e. fins al s. V. Es continua excavant i es fan unes troballes magnífiques.

Tornant al principi d'aquest escrit, hem de dir que els autors del catàleg que estan treballant en aquest jaciment tan enriquidor, i fan una feina ben feta, en el pròleg i després de les pàgines 16 i 17, publiquen les fotografies que vàrem fer nosaltres i fins i tot surt una pàgina del meu diari d'excavació, però solament esmenten que la troballa es va fer l'any 1970, obviant tota la història dels seus incis.

Per a aquestes persones el Servei d'Investigacions Arqueològiques, sota la direcció del Dr. Miquel Oliva i amb un modest equip humà i material, que tantes coses va salvar, entre altres aquesta vil·la, no ha existit. Els mateixos autors del catàleg en el pròleg diuen que «érem conscients que ens havia tocat la grossa» quan varen començar el treball.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2017/05/24/que-feble-memoria/847943.html?utm_source=rss